

Jaarconferentie SAMEN

*Maatschappelijk complex vraagstuk
beter begrijpen*

INTEGRAAL WERKEN

16-09-2021

Dr. Laura Nooteboom & Drs. Eline Heek

Curium

Toestemming opname?

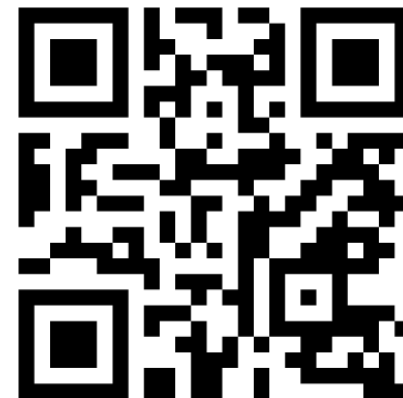
Voel je vrij om tussendoor vragen te stellen! Dat kan via de chat of steek even je handje op.

Even voorstellen...

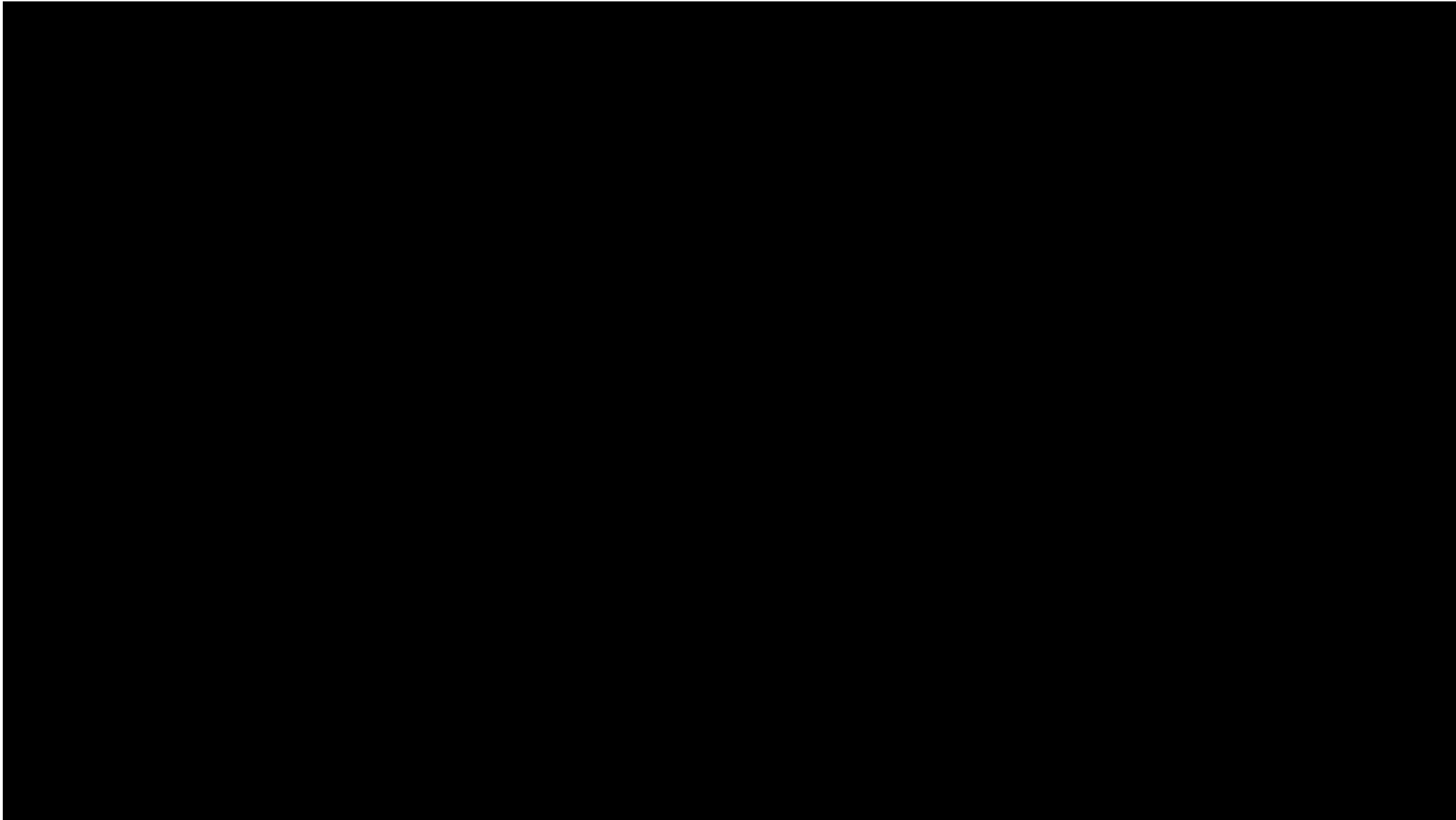
Ga naar www.menti.com en gebruik de code: 9855 5525
of scan de QR →

Agenda

- Agenda
- Trailer SAMEN
- Hoe begrijp je elkaar beter? ...ExpEx reflecteert
- Introductie Integraal Werken
- Jaar 1 leernetwerk integraal werken
- Pauze
- Beter begrijpen: Intensiteit van integraal werken
- Afsluiting met Joep van Deudekom

Hoe begrijp je elkaar beter?
ExpEx reflecteert...

WERKPLAATS
SAMEN

Wat roept het filmpje van ExpEx bij jullie op?

- Schrijf het op via [menti.com](https://www.menti.com)
- Code: **9855 5525**

Integraal Werken

Een korte introductie

- **Tijdig, samenhangende hulpaanbod op maat**
- **Brede blik** op problematiek en krachten van een gezin
- **Samenwerken** vanuit verschillende domeinen/specialismen

Voor wie?

Gezinnen met meervoudige problematiek op verschillende levensgebieden

Integraal werken – partnerschap op verschillende niveaus

Dialogoog en verbinding

Waarom zo ingewikkeld?

- Vaak complexe en diverse hulpvragen
- Buiten de bestaande kaders werken
- Vele definities en werkvormen
- Afhankelijk van de context
- Focus te vaak nog op organisatieniveau en integreren van systemen
- Niveau van professional wordt vergeten
- Het gaat niet vanzelf en kost tijd

*“Het samenvoegen van organisaties, vormen van netwerkverbanden of opzetten van multidisciplinaire teams leidt **niet** per definitie tot een integrale werkwijze van professionals.”*

Werken met kwetsbare gezinnen: bevorderende & belemmerende factoren integraal werken

BEVORDERENDE FACTOREN

Tijdig signaleren en vaststellen

- + vroege consultatie
- + brede uitvraag over leefdoelstellingen
- + risicofactoren herkennen
- + bewust van inter-generatiele overdracht
- + toegang tot gratis training
- + duidelijke toegang middels co-locatie

Multidisciplinaire expertise

- + multidisciplinair team met generalisten en specialisten
- + bewust van eigen expertise en grenzen
- + tijdig inzetten juiste expertise
- + multidisciplinair leren van elkaar
- + wekelijkse casus-besprekingen
- + werken met tweetallen

Continuïteit

- + flexibel hulpaanbod
- + bekendheid met andere professies & werkwijzen
- + regelmatig trajecten evalueren
- + gericht delen informatie
- + zorgcoördinatie
- + warme overdracht

Mix van stepped & matched care

- + divers aanbod ondersteuning bieden
- + gedeelde besluitvorming met ouders
- + expertise over tijdig op- en afschalen
- + netwerk er vroegtijdig bij betrekken
- + gezamenlijk toekomstgericht hulpverleningsplan

Autonomie professionals

- + ruimte om hulp op maat te bieden
- + vertrouwen in competentie professional
- + ruimte voor persoonlijke groei
- + passend gebruik van bestaande richtlijnen

Evaluatie en reflectie

- + breed: zowel zorgproces, casuïstiek als onderlinge samenwerking
- + systematisch monitoren
- + evalueren met gezin

BELEMMERENDE FACTOREN

- risico buitensporig veel hulp inzetten
- gebrek aan brede kennis
- brede uitvraag en diagnostiek te zware belasting voor gezin
- brede uitvraag tijdrovend

- gevoel van weinig tijd voor leren en ontwikkelen
- door hoge werkdruk hulp bieden buiten eigen expertise-gebied, kan leiden tot onzekerheid

- complexiteit en variabiliteit problematiek
- rollen en taken onduidelijk
- verloop professionals
- tijdrovend
- diverse eisen organisaties
- wachtlijsten
- privacy problemen bij delen informatie

- te weinig beschikbare hulp
- inzet van te veel/ te weinig hulp
- moeilijk vast te stellen wat nodig is
- weerstand gezin bij op-/afschalen
- te laat opschalen (afname motivatie/ verergering)
- te abrupt afschalen
- persoonlijke betrokkenheid en overmatig verantwoordelijkheidsgevoel

- taken onduidelijk
- verantwoordelijkheid vaag
- onzekerheid
- te grote verschillen in zorg
- te strikte protocollen
- intuïtieve besluitvorming

- crisisgeoriënteerde multidisciplinaire casusbesprekingen
- weinig focus op afschalen zorg
- risico op te uitgebreide zorg
- weinig structuur tijdens evaluaties

6 aanbevelingen

1. Vergroot kennis over (potentiële) risicofactoren en (samenhangende) hulpvragen van gezinnen.
2. Investeer in een 'brede blik'.
3. Herken de grenzen van de eigen expertise.
4. Zorg ervoor dat er structureel zicht blijft op het hulpverleningsproces om tijdig op- en af te schalen.
5. Stimuleer passend gebruik van bestaande richtlijnen.
6. Integraal werken vraagt om samen leren en ontwikkelen.

LANDELIJK
KENNISCENTRUM LVB

Verdieping dilemma's integraal werken

- **Geen one size fits all aanpak:** maatwerk vraagt flexibiliteit van professionals, organisaties en beleid in een veranderende wereld
- **Generalistisch en specialistisch werken:**
- **Grenzen aan de eigen expertise (h)erkennen** en tijdig de ander erbij halen
- **Prioriteren en samen beslissen**
- **Gezamenlijk leren en ontwikkelen van integrale aanpak in samenwerking**

Integraal werken:

- Is meer dan het organiseren van samenwerkingsverbanden.
- Vraagt om brede blik op problematiek en krachten van een gezin (gedeelde besluitvorming, prioritering, grenzen aan de expertise kennen),
- Samenwerking vanuit verschillende specialismen (tijdig andere expertise inroepen, ketenbrede continuïteit, verschillende samenwerkingsvormen),
- En om gezamenlijk leren en ontwikkelen op verschillende niveaus (parallele processen)

Jaar 1 Leernetwerk Integraal Werken

Kennismaken, ophalen vraagstukken en delen van kennis

- Bespreken van complexe casus
- Delen van good-practices
- Gastcollege aan de Hogeschool
- Opzetten Klein-maar-fijn-project

Het is belangrijk dat we **leren van wat we doen** en ook alert zijn dat we ook **hard maken dat wat we doen ook werkt**.

Integraal werken vraagt om durf, lef en karakter en dat **is niet voor iedereen weggelegd**.

1 regisseur die het proces coördineert.

Organisaties hebben een **sterke visie** nodig om hulpverleners te **faciliteren in voldoende tijd** voor **reflectie** en het **opbouwen van een relatie** en deze visie ook uitdragen naar gemeentes en inspecties.

Er is meer **dialogoog en reflectie** nodig tussen **gezinnen, professionals, organisaties en gemeenten** om passende integrale hulp te organiseren.

Pauze

Van het brede en complexe concept Integraal Werken...
...inzoomen op een aspect van integraal werken:

Intensiteit van integraal werken

Dé integrale aanpak bestaat niet

- Integraal werken is nodig wanneer er sprake is van **meervoudige problematiek op verschillende levensgebieden**. Maar niet voor elk probleem hoeft even intensief integraal gewerkt te worden.
- Uit onderzoek weten we dat integraal werken plaats kan vinden in **verschillende vormen** (o.a. colocatie, consultatie, multidisciplinaire teams en zorg coördinatie), die **wisselen in intensiteit en doel**.
- Zo wordt onderscheid gemaakt in **laag intensief integraal werken** (informatie delen, problematiek met een brede blik benaderen) en **hoog intensief werken** (de inzet van multidisciplinaire teams).

Intensiteit van integraal werken

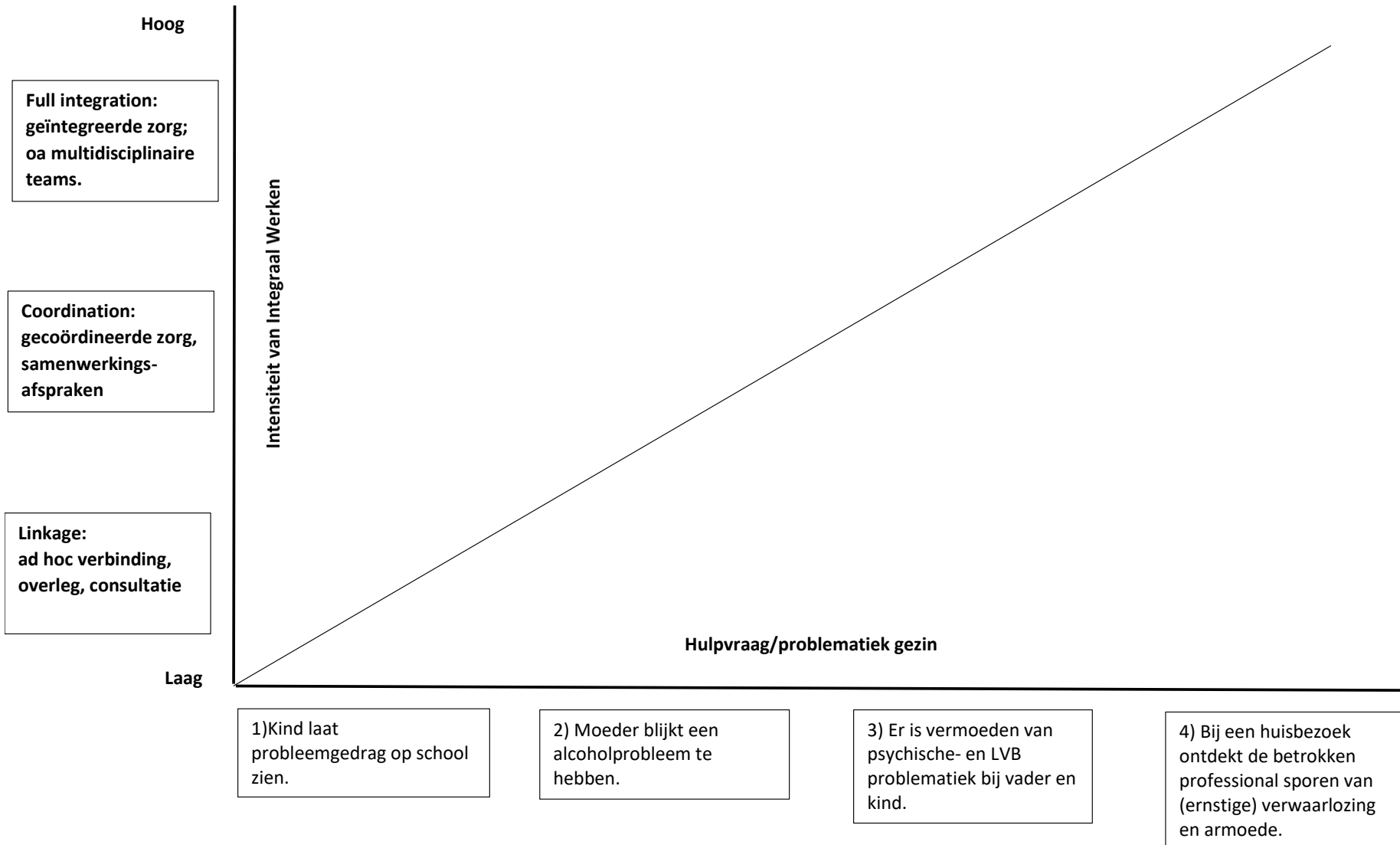
Het is belangrijk dat praktijkprofessionals beter herkennen welke intensiteit van integraal werken past bij welk vraagstuk:

- Wanneer kijk je met een brede blik naar gezinsfunctioneren of is enkel het delen van informatie genoeg (lage intensiteit)?
- Wanneer moet je vanuit verschillende organisaties goed samenwerken (gemiddelde intensiteit)?
- Wanneer is het nodig om een integraal specialistisch team in te zetten (de meest intensieve vorm van integraal werken)?

Voorbeelden:

- Brede screening en diagnostiek (inventariseren)
- Consultatie (adviseren)
- Informatie delen (informereren)
- Colocatie (verschillende hulpverleners onder 1 dak)
- Multidisciplinair overleg (sparren)
- Multidisciplinaire teams (intensieve interprofessionele samenwerkingsvorm)
- Zorg coördinator
- Gecombineerd zorgaanbod (integrale producten)

Oefening ...

Voorbeelden:

- Brede screening en diagnostiek (inventariseren)
- Consultatie (adviseren)
- Informatie delen (informereren)
- Colocatie (verschillende hulpverleners onder 1 dak)
- Multidisciplinair overleg (sparren)
- Multidisciplinaire teams (intensieve interprofessionele samenwerkingsvorm)
- Zorg coördinator
- Gecombineerd zorgaanbod (integrale producten)

Afsluiting

Bedankt voor jullie komst & aandacht!

Neem bij vragen gerust contact met ons op, en wees welkom om aan te sluiten bij het Leernetwerk Integraal Werken!

Napraten in Wonder.me: <https://www.wonder.me/r?id=605b94cc-92f3-4202-847b-0fce6015d855>

...maar eerst een afsluiting met **Joep van Deudekom**

Elkaar begrijpen

=

Het leggen van de juiste verbanden

Tot slot